

streringen er nødvendig; dels for at myndighederne kan vide, til hvem der ved afslutningen af hver afgiftsperiode skal udsendes angivelses- og indbetalingskort, dels af hensyn til førelsen af den nødvendige kontrol med, at afgiftsbeløbet — udgående ÷ indgående afgift — bliver rigtigt erlagt.

Da der under en detaileddsafgift kun skal svares afgift én gang på en vares vej fra producent til forbruger, kunne det være nærliggende at antage, at antallet af virksomheder, der skulle registreres og dermed være under afgiftsmyndighedernes kontrol, ville være væsentligt mindre under en detaileddsafgift end under en merværdiafgift. Dette er imidlertid ikke tilfældet.

Som allerede foranført er det under detaileddsafgiften ikke blot detailhandlernes salg til forbrugere, der skal afgiftsberigtiges, men afgiftsberigtigelse skal også ske i tilfælde, hvor et af de led, der normalt ligger tidligere i omsætningskæden, selv afsætter varer til forbrugere, lige så vel som afgiften skal berigtiges af varer, som indehaveren udtager af virksomhedens lager til sit eget eller personalets forbrug. Allerede heraf følger, at en detaileddsafgift vil forudsætte registrering ikke alene af detailhandlerne, men også af virksomheder i produktions- og engrosleddene i betydeligt omfang.

Hertil kommer imidlertid, at man næppe bør pålægge den enkelte virksomhed selv at finde ud af, om kunden er berettiget til at foretage indkøb af varer og ydelser uden at betale afgift. Noget sådant ville nemlig indebære, at sælgeren i det enkelte tilfælde skulle afgøre, dels om køberen i relation til afgiftslovens bestemmelser kunne anses som ikke forbruger, dels om køberen — hvis han kunne betragtes som ikke forbruger — med rette kunne foretage netop dette konkrete køb uden at betale afgift. I mange tilfælde ville det være meget vanskeligt for sælgeren at afgøre, om varerne skulle bruges privat eller i køberens virksomhed. Man ville altså komme til at pålægge sælgeren en betydelig ekstra opgave, som han næppe ville være i stand til at løse på tilfredsstillende måde, og som ville kunne sætte ham i mange ubehagelige situationer i forhold til kunderne. Skulle der være blot en lille smule hold i systemet, ville det utvivlsomt være nødvendigt at pålægge sælgeren ansvaret for, at der ikke blev solgt uden afgiftsberigtigelse i

videre omfang, end bestemmelserne forudsatte; han måtte altså hæfte for afgiften, hvis det blev konstateret, at en køber uberettiget havde foretaget indkøb uden afgift. Det skal endelig anføres, at en blot nogenlunde effektiv kontrol med, at afgiften under et sådant løst afgiftssystem blev rigtigt erlagt, ville blive særdeles vanskelig at gennemføre.

6. Det kan derfor hævdes, at det også under en detaileddsafgift vil være nødvendigt at registrere alle produktions- og omsætningsled og ikke blot den almindelige detailhandel. Som det fremgår af det foran anførte, har dette sin begrundelse dels i det forhold, at mange virksomheder i produktions- og engrosleddene vil have omsætning, der må karakteriseres som forbrugersalg og derfor skal afgiftsberigtiges, dels i det forhold, at en registrering vil være påkrævet for at skaffe virksomhederne den nødvendige legitimation over for leverandørerne til foretagelse af indkøb til virksomheden i ubeskattet stand. Når køberen kan legitimere sig ved registreringsnummer (legitimationskort), er det let for sælgeren at afgøre, om han er berettiget til at levere varer og ydelser i ubeskattet stand. Har han solgt afgiftsfrit til en anden registreret virksomhed, vil han være fritaget for ansvar, medmindre det da drejer sig om helt klare tilfælde, hvor det kan påvises, at han har været i ond tro.

Ansvaret for, at det konkrete køb med rette er foretaget i uberigtiget stand, bliver altså normalt alene den registrerede købers, og han må i sit regnskab gøre rede for anvendelsen af de købte varer og ydelser. Mulighederne for at føre kontrol hos køberen under en detaileddsafgift er nærmere omtalt nedenfor under punkt 16 og 18. Der skal i øvrigt henvises til, at det efter den gældende engrosoms ikke blot er det næstsidste led før forbrugeren, der er registreret, men at man også her har de foregående produktions- og handelsled omfattet af registreringspligten af netop de grunde, som foran er omtalt.

Det må herefter kunne fastslås, at antallet af registrerede virksomheder — forstået som antallet af virksomheder, der skal afgive afgiftsangivelser og i øvrigt være under myndighedernes kontrol — principielt vil blive det samme under en detaileddsafgift som under